

๗๓. การพัฒนาแนวทางการบริหารยาหอผู้ป่วยเด็กกลาง
นางสาวกัญจน์ชลิรัตน์ จันทร์ฉาย และนางหงษ์ทอง วรบุตร หอผู้ป่วยเด็กกลาง ๒๕๐๐

บทนำและวัตถุประสงค์

หอผู้ป่วยเด็กกลางให้บริการดูแลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม ศัลยกรรมทั่วไปและศัลยกรรมกระดูก ตั้งแต่ อายุ ๔ ปี ถึง ๑๔ ปี ๑๑ เดือน ๒๙ วัน อย่างรวดเร็ว ได้มาตรฐานวิชาชีพ ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน และปลอดภัยจากความเสี่ยง ซึ่งพยาบาลเป็นผู้บริหารยาให้กับผู้ป่วยโดยตรง ดังนั้นความคลาดเคลื่อนทางยาในส่วนการบริหารยาจึงเป็นบทบาทและความรับผิดชอบของพยาบาล จากการศึกษาของมูลความคลาดเคลื่อนทางยาหอผู้ป่วยเด็กกลาง ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ พบว่า **ความคลาดเคลื่อนทางยา จำนวน ๑๕๘ ครั้ง โดยเป็นความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา จำนวน ๙๙ ครั้ง** วัตถุประสงค์ คือเพื่อพัฒนาระบบการบริหารยาภายในหอผู้ป่วยเด็กกลาง และเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาอย่างปลอดภัยถูกต้อง เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาพบว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหอผู้ป่วยเรื่องการบริหารจัดการยาเม็ด-ยาฉีดยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และหอผู้ป่วยเด็กกลางยังไม่มีคู่มือการบริหารจัดการยาและมาตรฐานการบริหารจัดการยาในหอผู้ป่วย ดังนั้นจึงได้จัดทำคู่มือแนวทางการบริหารยาหอผู้ป่วยเด็กกลาง ประกอบด้วย แนวทางการบริหารยา มาตรฐานการให้ยา และการประเมินการตอบสนองต่อยาของผู้ป่วย และได้นำแนวทางดังกล่าวมาใช้ภายในหอผู้ป่วยเด็กกลาง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ และได้มีจัดทำแบบการประเมินการปฏิบัติตามแนวทางการบริหารยาหอผู้ป่วยเด็กกลางขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินพยาบาลในการบริหารยา

ผลการศึกษา

เมื่อนำแนวทางการบริหารยาไปใช้ในหอผู้ป่วยเด็กกลาง ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการพยาบาลการบริหารยาเม็ด/ ยาฉีดตามคู่มือแนวทางการบริหารยาหอผู้ป่วยเด็กกลาง ร้อยละ ๕๖.๖ โดยพบว่า ในด้านการตรวจสอบยาที่ให้กับใบคำสั่งการใช้ยา รวมทั้งการประเมินผู้ป่วยก่อนให้ยา มีระบบการทบทวนซ้ำ (Double check) ร้อยละ ๑๐๐ การติดตามการใช้ยาโดยจัดให้มีการประเมินการตอบสนองต่อยาของผู้ป่วย รายงานอาการ และความคลาดเคลื่อนทางยา ร้อยละ ๕๘.๓ และความพึงพอใจของพยาบาลที่ปฏิบัติงานต่อการพัฒนาแนวทางการบริหารยาในหอผู้ป่วยเด็กกลาง ร้อยละ ๘๔.๖ ควรที่จะสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญของการบริหารยา เป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน ต้องการเวลาในการให้การพยาบาลที่มาก ดังนั้นการจัดอัตรากำลังของพยาบาลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะเอื้อต่อการทำงานที่มีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้การทบทวนความรู้ถึงแนวทางการให้ยาที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน รวมทั้งการพัฒนาระบบการติดตามผลหรือ อาการผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยที่มีประวัติการแพ้ยาและมีความจำเป็นต้องใช้ยานั้น และยาที่พึงเข้าบัญชียาโรงพยาบาล ซึ่งมีข้อมูลความปลอดภัยในการใช้น้อย ดังนั้นสหสาขาวิชาชีพจึงน่าจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในการบริหารยาร่วมกับพยาบาลเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาอย่างปลอดภัย